

„Bet kādēļ tu tauriņus zīmē tieši sniegā?
Tie taču nekad nespētu tajā izdzīvot.
Tiem tur arī nav jādzīvo.
Tikai jālido.”

ADELE LUKAŽA

ADELE LUKAŽA

BĀLIE
TAURĪNI

© Adele Lukaža 2012

© Eraksti 2012

2 lp. / ~ 0,05 MB

Bālie tauriņi.

Ja lidotu
Caur sniegu
Tauriņi...

(Oemaru Otomo)

- Kāpēc tu sniegā zīmē tauriņus? -
- Es mācu tiem sniegā lidot. -

Gabriels dzīvoja ārpus pilsētas savā un brāļa lauku mājā. Tā bija viņa ārparaule. Tur viņš paslēpās no visa, kas Gabrielu kaitināja, kas viņam lika sarkt vai skumt. Gabriela īsi apgriezti, gaišie mati saulē bija izbalējuši balti, bet seja un rokas – tumšbrūni sarkanas. Gabriels rakstīja un zīmēja ar kreiso roku. Dažkārt varēja šķist, ka vīrietis visu darīja ačgārni. Viņa uztvere, domas un sajūtas bija neparastas.

Brāļu māja atradās kalnā. Visapkārt lieliski varēja saskatīt apkārtesošās pļavas, mežus un mājas. Ja Gabriels bija kluss, tad svētdienu rītos varēja saklausīt zvana skaņas no baznīcas. Tajos brīžos Gabriels ieklausījās. Cītīgi skatījās tālumā. Šī bija vienīgā skaņa, vienīgais troksnis, kas Gabrielam patika. Un neapnika.

- Man gribētos aiziet. Tu nesaproti, bet tā ir... -
- Aizlidot, Jans. -

Gabriela brālis bija strādīgs un godīgs. Janss nekad neatbalstīja Gabriela nīkšanu bezdarbībā. Janss vienmēr atrada, ko darīt. Pavasarī bija problēmas ar plūdiem, vasarā bija jākarst uz lauka, rudenī jāvāc raža, bet ziemā... Bija jācīnās ar sniegu. Un tauriņiem. Abi brāļi kopā dzīvoja visu mūžu. Katru dienu Janss atgriezās mājās pie Gabriela. Janss gribēja neatgriezties. Aiziet. Pagriezties un vairs neatskatīties. Taču tas nebija tik vienkārši, kā Jansa domās.

Gabriels interesējās par tauriņiem. Tie bija viņa prātā jau piedzimstot. Maz pamazām puisēna istabas sienas rotāja zem stikliem iesprostotu tauriņu kapsēta. Tur bija dzeltenī, balti, raibi, zili, bāli dzeltenī... Tie bija visur. Kad Gabriels paaugās, arī istaba palika par šauru. Tauriņiem vairs nebija vietas.

- Vai lasīsi avīzi? -
- Es paņēmu savu grāmatu. -

Vakari ziemas mēnešos šeit bija neizturami gari. Saule ātri pazuda aiz egļu galotnēm, bet tumsa steidzīgi nomainīja krēslu.

Gabriels vakaros lasīja. Tās bija visdažādākās grāmatas par tauriņiem, par to krāsām, par maz pazīstamām šķirnēm. Gabriels iedziļinājās tekstā, grāmatu malas viņš izmantoja pierakstiem. Viņš cītīgi pasvītvoja svarīgāko informāciju. Gabrielam neko citu nevajadzēja.

Janss rūpējās par viņu abu finansiālo stāvokli. Viņš skaitīja, rēķināja, atņēma, pielika. Janss apdomīgi rīkojās ar iekrājumiem. Janss bija vecākais brālis, un tas bija viņa pienākums. Pienākums, kurš dažkārt “vēlējās” aizlidot.

- Vai rīt atbrauksi kopā ar mani uz pilsētu? -
- Rīt nē. Paskaties, kā ārā snieg. Tauriņiem būs jācīnās lidot no jauna. -

Janss aizbrauca uz pilsētu un Gabriels mājās palika viens. Tā bija pierasta lieta, jo mājās kādam vienmēr bija jāpaliek. Un tas gandrīz vienmēr bija Gabriels.

Gabriels saģērbās, vēl pēdējo reizi sasildīja rokas pie kamīna, un devās ārā. Laiks atkal bija kļuvis aukstāks. Sals pieņēma spēkā jau no paša rīta. Gabriels palūkojās apkārt, ievilka plaušās auksto gaisu un izpūta siltu dūmu mutuli. Dūmi sastinga gaisā. Gabriela mute aprasoja. Viņš piegāja pie mājas stūra, paņēma savu melno, garo koka zariņu un devās uz lauka aiz mājas. Vakar zīmētie tauriņi bija pazuduši. Nakts sniegs tos bija nosmacējis. Gabriels nopūtās, pakasīja galvu un ķērās klāt savam darbam. Viņš vilka vieglas svītras. Viņš to darīja maigi un aplam precīzi. Visbeidzot, pēc maza mirkļa, sniegā gulēja vairāki tauriņi. To spārni bija lieli. Balti. Gabriels nostājās tiem blakus.

– Tagad lidojiet! Nu, nu. Nu, taču! Lidojiet sniegā, lidojiet! -

Gabriels stāvēja. Viņš sauca skaļā balsī. Viņa kailās rokas bija kļuvušas zili sarkanas, bet vaigi nejutīgi bāli. Vīrietis stāvēja sniegotajā lauka vidū. Apkārt daudz tauriņu. Tie lidoja.

– Man ir apnicis šis sniegs, tava stūrgalvība. -

– Ja tu būtu redzējis, kā vakar mani tauriņi aizlidoja... -

Nedēļas laikā bija mainījušies vēji, atnesot siltu gaisa dvesmu. Viss pamazām kusa. Lāstekas virs mājas logiem pilēja cauru dienu, zem kokiem parādījās apaļi zemes pleķi. Pagājušā gada zāle ziņkārīgi spraucās ārā no sniega.

Gabriels stāvēja turpat, lauka vidū. Viņš sargāja savus tauriņus, centās aizkavēt pavasara siltos saules starus. Viss velti. Pavisam drīz no tauriņiem pāri bija palikušas tumšpelēkas sniega čupiņas. Bija ieradies pavasaris. Ar īstiem tauriņiem.

Pirmo tauriņu Janss ieraudzīja nedēļas sākumā. Tas bija vāri dzeltens un tik apjucis. Gluži tāds pats kā Gabriels.

Gabriels iznāca ārā. Pie mājas bija pavisam silts, saule bija sakarsējusi mājas logus un koka durvis. Bija pat mazliet bail pamest šo silto vietu, lai paejot tālāk atskārstu, ka ir vēss. Gabriels vēl kādu brīdi uzkavējās pie siltās mājas sienas un, tad devās aiz mājas, uz lauka. Lauks bija tik tukšs, tik ļoti svešs. Tas sen vairs nebija balts un uz tā sen vairs lidot nemācījās bālie Gabriela tauriņi. Bēdīgs skats. Gabriels notupās tuvāk pie zemes un sāka klusām raudāt.

Vēlu vakarā Gabriels atgriezās mājās. Viņš neticēja, ka Janss ir redzējis tauriņu. Gabriels neticēja, ka vairs ieraudzīs tos. Viņš vēlējās izzust gluži tāpat kā baltais sniegs.

– Gabriel, vai esi ar mieru aizbraukt uz vietu, kur ir daudz tauriņu? -

– Neapšaubāmi. -

Janss ievada brāli sterilā, baltā istabā. Tā bija tik balta kā sniegs uz lauka aiz mājas. Gabriels iegāja tajā. Viņš atvadījās no brāļa, solīja to gaidīt ciemos nedēļas nogalēs. Gabriels vēlreiz palūkojās apkārt. Kāds skaistums, cik labi, ka Janss atradis vietu, kur ir sniegs. Gabriels zināja, ka citur, tur kur bija viņu māja, sniegs bija nokūsis uz visiem laikiem. Bet šeit Gabriels varēs zīmēt tauriņus, varēs lasīt grāmatas, varēs pierakstīt. Gabriels smējās... un tauriņi tāpat.

Janss vēl pēdējo reizi pa durvju mazo lodziņu paskatījās uz savu brāli, pārmeta tam krustu un lēnām devās uz izejas pusi. Viņš zināja, ka brālim būs labāk. Cerēja.

– Bet kādēļ tu tauriņus zīmē tieši sniegā? Tie taču nekad nespētu tajā izdzīvot. -

– Tiem tur arī nav jādzīvo. Tikai jālido. -